

EMMA STRAUBOVÁ

Dovolenkáři

EMMA STRAUBOVÁ

Dovolenkáři

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy **bude trestně stíháno.**

THE VACATIONERS

Copyright © 2014 by Emma Straub

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2015

Z anglického originálu *The Vacationers*, vydaného v roce 2014

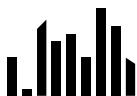
v nakladatelství Riverhead Books, přeložila Ema Stašová

Odpovědná redaktorka Markéta Šlaufová

Korektura Dana Řezníčková

Grafická úprava a sazba Roman Křivánek, Art007

Obálka Jakub Karman, Art007

COSMOPOLIS

Vydala Grada Publishing, a. s. pod značkou COSMOPOLIS v Praze roku 2015 jako svou 5895. publikaci

Tisk CPI

Grada Publishing, a. s.,

U Průhonu 22, Praha 7

ISBN 978-80-247-5489-5

ELEKTRONICKÉ PUBLIKACE:

ISBN 978-80-247-9808-0 (ve formátu PDF)

ISBN 978-80-247-9809-7 (ve formátu EPUB)

EMMA STRAUBOVÁ
DOVOLENKÁŘI

Den první

ODJÍŽDĚNÍ vždycky přišlo z ničeho nic, bez ohledu na to, s jakým předstihem si do kalendáře zapsali platné termíny. Jim si zabalil kufr už předešlého večera, ale teď, když ho od plánovaného odjezdu dělilo jen pár chvil, si přestal být jistý. Sbalil si dost knih? Popocházel sem a tam před knihovnou ve své pracovně, tahal romány za hřbet ven a hned je zase zatlačoval nazpátek. Sbalil si boty na běhání? A co pěnu na holení? Z jiných částí domu slyšel, že jeho žena a dcera procházejí podobnou agónií cestovní horečky a pobíhají nahoru dolů po schodech s nějakou fakt úplně poslední nezbytností, kterou zapoměly přihodit na hromadu u dveří.

Kdyby to šlo, některé věci by Jim z tašek nejradši úplně vyházel: poslední rok svého života a pět předtím, než do toho spadl, pohled, který na něj Franny vrhla zpoza jídel-

ního stolu toho osudného večera; pocit, že byl poprvé po třiceti letech uvnitř nových úst, a strašnou touhu v nich zůstat; prázdnotu čekání na zpáteční let, vyprázdňené dny, které se bude muset naučit zaplňovat úplně jinak než dřív. Jim se posadil ke svému psacímu stolu a čekal, až mu přijdou říct, že ho potřebují někde jinde.

Sylvia čekala před domem a ostřížím zrakem si měřila 75. ulici směrem k Central Parku. Oba její rodiče patřili k tomu typu lidí, co věřili, že taxi se vždycky objeví ve správný čas, obzvláště pak o víkendu v létě, kdy byla doprava ve městě nejřidší. To Sylvia považovala za vrchol debility. Jediná horší věc než dovolená s rodiči zabírající dva z posledních šesti týdnů před nástupem na kolej, která se jí mohla stát, by totiž bylo zmeškat let a strávit tak jednu z těch zbývajících prázdninových nocí spánkem vsedě v letištní čekárně na flekaté polstrované sedačce, jež by představovala jediný zdroj pohodlí. To si radši sežene taxík sama.

Ne že by chtěla celé léto trčet na Manhattanu, který se proměnil v tající betonové podpaží. Vidina Mallorky ji lákala. Teoreticky vzato šlo o ostrov, který sliboval příjemné vlnky a vánek, ale taky příležitost potrénovat španělštinu, zvláště když jí na střední tak šla. Její spolužáci z maturitního roční-

DOVOLENKÁŘI

ku – všichni do jednoho – neměli přes léto do čeho píchnout, a tak se akorát střídali v pořádání mejdanů podle toho, čí rodiče zrovna odjeli do Wainscottu, Woodstocku nebo zkrátka někam, kde se vyskytovaly domky s dřevěnými šindeli; čím omšelejší, tím lepší. Sylvii se jejich tváře za posledních osmnáct let okoukaly, takže se nemohla dočkat, až konečně vypadne. Jo, jasně, na školu do Brownu s ní měli nastoupit čtyři spolužáci, ale tam už se s nimi bavit nemusela, pokud nechtěla, a přesně to taky měla v úmyslu. Najít si nové kamarády. Začít nový život. Konečně se dostat někam, kde jméno Sylvia Postová nebudou doprovázet přízraky minulosti, z doby, kdy jí bylo šestnáct, dvanáct nebo pět, v úctyhodné vzdálenosti od rodičů a bratra, někam, kde si bude připadat jako kosmonaut plující vesmírem ve stavu beztlíže. Když nad tím tak přemýšlela, vlastně by v zahraničí nejradši strávila celé léto. Takhle bude stejně muset přetrpět doma celý srpen, kdy večírky dosáhnou vrcholu usazenosti a čirého zoufalství. Sylvia neměla v plánu ronit slzy.

Na rohu se vynořilo taxi s rozsvíceným světlem a pomalu si to k ní šinulo přes výmoly na silnici. Sylvia vymrštila paži do vzduchu a druhou rukou vyťukávala číslo domácí linky. Zvonilo to a zvonilo a zvonit nepřestávalo, ani když taxi zastavilo. Rodiče byli pořád ještě uvnitř a prováděli tam bůhvíco. Sylvia otevřela dveře taxíku a vklouzla na zadní sedadlo.

„Bude to jen chvílka,“ řekla. „Promiňte. Rodiče tu hnedka budou.“ Odmlčela se. „Jsou děsní.“ To sice nebyla vždycky

pravda, ale momentálně to sedělo a Sylvia se nerozpakovala projevit své pohoršení nahlas.

Taxikář přikývl a spustil taxametr. Evidentně by mu nevadilo prosedět tam klidně celý den. Auto by blokovalo dopravu, kdyby tedy na místě nějaká byla. Momentálně se spíš zdálo, že Sylvia je jediná bytost ve městě, která má naspěch. Znovu vytočila volané číslo a táta to tentokrát zvedl hned po prvním zazvonění.

„Jedem,“ oznámila mu, aniž by ho pustila ke slovu. „Auto už je tady.“

„Mámě to ještě chvíli potrvá,“ řekl Jim. „Za pět minut jsme tam.“

Sylvia típla telefon a zabořila se hluboko do zadního sedadla.

„Už jsou na cestě,“ pronesla. Zaklonila hlavu a zavřela oči, cítila, jak se jí pár vlasů zachytilo do izolační pásky, která držela sedadla pohromadě. Bylo víc než pravděpodobné, že se z domu vymotá jen jeden z rodičů a konec zvonec; bude to jako z nějaké uslintané telenovely, s oboustranně uspokojivým řešením v nedohlednu.

Taxametr odtikával a Sylvia s řidičem seděli v tichosti dlouhých deset minut. Když se Franny a Jim konečně vyřítili ven, klaksony všech aut, nyní uvězněných v koloně za taxikem, jim vyhrávaly divoký marš plný nadávek. Franny se napasovala vedle dcery, Jim se usadil vepředu a kolena v plátených kalhotách namáčkl na palubní desku. Sylvia nebyla

šťastná ani nešťastná, že má v taxíku oba dva rodiče, ale ulevilo se jí, to zase ano, ačkoli nahlas by to nepřiznala.

„*On y va!*“ zavelela Franny a zabouchla za sebou dveře.

„To je francouzsky,“ řekla Sylvia. „My jedeme do Španělska.“

„*Andale!*“ Z Franny už se řinul pot, podpaží si ovívala pasy. Měla na sobě svou cestovní uniformu, vycizelovanou za roky cestování letadly a vlaky po celém světě: černé legíny, černá bavlněná tunika sahající po kolena a vzdušná šálka, aby jí v letadle nebyla zima. Když se Sylvia jednou matky na tyhle neměnné cestovní návyky zeptala, odsekla jí: „Aspoň netrajdám po světě s flaškou whisky jako Joan Didionová.“ Když se jí lidi ptali, jaký typ autora její matka je, odpovídala jim Sylvia většinou, že jako Joan Didionová, ale s apetitem, nebo jako Ruth Reichlová, ale o stupeň nevyzpytatelnější. Matce to však nikdy neřekla.

Taxi vyrazilo vpřed.

„Ne, ne, ne,“ protestovala Franny a namáčkla se celým tělem na dělicí přičku z plexiskla. „Tady odbočte doleva, pak znova vlevo na Cetral Park West. Jedeme na letiště, a ne do New Jersey. Díky.“ Zabořila se zpátky do sedadla. „Některí lidi,“ zabrblala tiše a dál nepokračovala. Po zbytek cesty už nikdo neřekl ani slovo, s výjimkou odpovědi na to, kterými aerolinkami letí do Madridu.

Sylvia si cestu na letiště vždycky užívala, protože vedla úplně jinou částí města, odlehlou od jejího rajonu asi tak jako Havaj od zbytku Spojených států. Tvořily ji řadové

domky, drátěné ploty, zpustlé plácky a děti drandící na kolech ulicemi. Sylvii připadalo, že do těchhle zákoutí se dá dostat jedině autem, a z toho byla úplně hotová. Mít auto znělo jako z filmu. Její rodiče vlastnili auto, když byla malá, ale ta rozvrzaná ojetina, co věčně trčela v garáži, se jim začala prodražovat, a tak ji prodali dřív, než dorostla do věku, kdy by ten luxus dokázala skutečně ocenit. Kdykoli od té doby Franny nebo Jim potkali někoho, kdo si v Manhattanu vydržoval auto, zračil se jim v očích němý děs, jako by se na nóbl večírku stali svědky eskapády nějakého pomatence.

Jim vyrazil na zdravotní procházku kolem Terminálu 7. Každé ráno chodil nebo běhal hodinu a ani dnes podle něj nebyl důvod pro výjimku. To měl se synem společné, potřebu rozhýbat tělo a cítit se v kondici. Franny a Sylvia byly schopné prozahálet se do bezvědomí, sedimentovat na gauči s knížkou anebo s pokleslým televizním pořadem puštěným na plné pecky. Skoro slyšel, jak se jim zkracují svaly, a přitom byly nějakým zázrakem pořád ještě schopny chůze, a dokonce se k ní i někdy odhodlaly, pokud pro to ovšem měly pádný původ. Jimova obvyklá trasa vedla přes Central Park směrem k přehradě, pak napříč východní stranou parku a smyčkou zpátky domů kolem loděnice. Panoramata termi-

DOVOLENKÁŘI

nálu nestála za řeč, natožpak její fauna, pomineme-li hrstku zmatených opeřenců, co sem odkudsi proklouzli a zůstali na Letišti JFK uvězněni už navěky, navzájem si štěbetajíce o letadlech a jiných strastech. Jim dbal na výši svých loktů a brysknost svého tempa. Pokaždé ho zarazilo, jak pomalu se lidé na letišťích pohybují – jako by je uhranulo nákupní centrum, všechny ty rozložitě zadky a nepříčetné děti. Pár jich bylo na vodítku, což musel Jim ocenit, i když za normálních okolností by dal nejspíše za pravdu Franny, která tvrdila, že takové praktiky jsou ponižující. Díky nim se ale zdejší rodiče mohli jedním škubnutím postarat o to, aby se jejich dítěte nepletla Jimovi pod nohy, a on si mohl nerušeně vykračovat kolem trafiky Hudson News a sport baru pořád dál až k pekárně Au Bon Pain a zpátky. Pohyblivé chodníky byly přeplněné zavazadly, a tak Jim šlapal podél nich a jeho dlouhé nohy si s motorem poháněným pásem nic nezadaly.

Jim v minulosti navštívil Španělsko celkem třikrát: v roce 1970, když odmaturoval a celé léto se s nejlepším kamarádem toulal Evropou; v roce 1977, kdy byli s Franny novomanželé, tu cestu si skoro nemohli dovolit a kromě nejlepších šunkových sendvičů na světě neměli vlastně nic; a pak ještě v roce 1992, to bylo Bobbymu akorát osm, takže museli chodit brzo spát, což znamená, že si za celý týden nedali pořádnou večeři kromě čehosi, co si objednali u pokojové služby a co bylo asi tak původně španělské jako slovo *hamburguesa*. Kdo ví, jaké Španělsko je čeká teď, když

je tamní ekonomická situace podobně křehká jako ta řecká. Jim prošel kolem brány, odkud měli odlétat, a zahlédl Franny a Sylvii. Seděly bok po boku ponořené do knih a mlčely tak nenuceně, jak to dovedou jen rodinní příslušníci. Navzdory mnoha protiargumentům bylo dobře, že tuhle cestu podniknou, shodli se s Franny. Na podzim už bude Sylvia v Providence na Rhode Islandu, kde sídlí její univerzita, kouřit hřebíčkové cigarety se spolužáky ze semináře o francouzské kinematografii, tak daleko od rodičů, jako by se nacházela v jiné galaxii. Její starší bratr, který momentálně až po uši vězí v močálu floridského trhu s nemovitostmi, udělal totéž. Nejdřív se odloučení jevilo nepředstavitelné, bylo to, jako by Jimovi měli useknout končetinu, a pak najednou byla prostě fuč a život šel a běžel dál. Dnes si Jim jen stěží vybavoval, jaké to bývalo, mít Bobbyho pod jednou střechou. Doufal, že u Sylvie nic podobného zažít nebude, ale tušil, že možné to je, a to mnohem dřív, než by si byl přál. Ještě víc se obával toho, že až Sylvia zmizí, začne se mu hroutit celý svět, cihla za cihlou, a čas, který spolu prožili, se bude jevit jako výplod bujné fantazie, jako příjemně nedokonalý život někoho úplně cizího.

Na Mallorce budou všichni: on a Franny, Sylvia, Bobby a Carmen, jeho koule u nohy neboli přítelkyně, a Frannin milovaný kamarád Charles s Lawrencem, jeho partnerem. Vlastně manželem. Přece už se vzali, Jim na to občas zapomínal. A všichni společně si pronajali dům třicet minut

DOVOLENKÁŘI

od Palmy, který patřil Gemmě Nevím Čí, Britce, již Franny letmo znala, a dávné Charlesově kamarádce. Na fotkách, co Gemma poslala e-mailem, vypadalo to místo úpravně. Někdo s dobrým okem to tam spoře zařídil nábytkem: bílé zdi, krbová římsa asymetricky obložená kamením, nízké kožené sedačky. Ta žena se pohybovala ve světě umění stejně jako Charles a vetřelce do svého domu přijala s typicky evropskou ležérností, což celý proces usnadnilo. Jim a Franny jednoduše poslali šek, a tím bylo vše ujednáno: dům, zahrada, bazén i místní španělský lektor pro Sylvii. Charles jim prozradil, že Gemma by jim dům klidně poskytla jen tak a nic si za to nevzala, ale takhle to bylo lepší a milionkrát snazší než vypravit Sylvii na letní tábor. Tentokrát před lety samozřejmě.

Dva týdny je dlouhá doba, času víc než dost. Od Jimova posledního dne v *Gallantu* uplynuly dva měsíce a dny se vlekly, odkapávaly jako melasa, všechno v dosahu oblepily a nedaly se smýt. Dva týdny dovolené by mohly Jimovi dodat pocit, že udělal změnu a vybral si nový, svobodný život jako mnoho jeho vrstevníků. Na šedesátníka byl pořád ještě štíhlý, velmi světlé blond vlasy zatím jakž takž odolávaly řídnutí. Vždycky byly řídké, říkávala občas Franny, když Jima přistihla u zrcadla. Svedl uběhnout stejnou vzdálenost jako ve čtyřiceti a motýlka si uvázal za necelou minutu. Zkrátka a dobře byl přesvědčený, že je v excelentní kondici. Dva týdny dovolené mu udělají dobře.

Jim to stočil zpátky kolem odletové brány a klesl na sedadlo vedle Franny, která se odsunula a pootočila se v bocích tak, že zkříženými nohama mířila na Sylvii. Franny četla *Dona Quijota* do čtenářského kroužku, což byla skupinka ženských, kterými pohrdala. Při čtení si odfrkávala, jako by už předjímalá ubohou diskuzi, která bude časem následovat.

„Tys to fakt ještě nečetla?“ zeptal se Jim.

„Kdysi na vysoké. Ale kdo si to má pamatovat?“ proletěla Franny další stránku.

„Mně to přišlo vtipné,“ pronesla Sylvia. Rodiče se na ni zadívali. „Četli jsme to na podzim. Je to vtipné a trapné. Něco jako *Čekání na Godota*.“

„Mm-hm,“ odtušila Franny a vrátila se ke knize.

Jim navázal se Sylvií oční kontakt přes Franninu hlavu a obrátil oči v sloup. Za chvíli začne nástup do letadla a ve vzduchu ji čeká suspendování. Na to, že měl dceru, jejíž společnost vyhledával, byl Jim obzvláště hrdý. Co se týče plánování rodiny, všechno hraje v neprospěch jednotlivce. Nemůžete si vybrat, jestli se narodí kluk, nebo holka, nebo že na vás bude viset na úkor druhého rodiče. Šlo se zkrátka jen smířit s tím, co bylo dáno osudem, a to přesně ztělesňovala Sylvia, která přišla na svět deset let po svém bratrovi. Bobby ji rád častoval slůvkem *nehoda*, ovšem Jim a Franny dávali přednost termínu *překvapení*, něco jako narozeninová oslava se spoustou balonků. A že je to překvapilo, to byla

DOVOLENKÁŘI

naprostá pravda. Žena u brány si vzala mikrofon a ohlásila, že začíná nástup do letadla.

Franny zavřela knížku a hned začala sbírat své věci – ráda vstupovala na palubu jako jedna z prvních, jako by si musela své sedadlo vybojovat ostrými lokty. Šlo o princip, říkala Franny. Chtěla se dostat na místo určení co nejrychleji, ne jako ti loudové, kteří budili dojem, že by klidně dřepěli na letišti třebaš do skonání světa a nakupovali tam předražené lahve vody a časopisy, které by nakonec stejně odložili do sítěk sedadel.

Jim a Franny seděli bok po boku na polohovatelných sedadlech, které bylo možné sklopit do téměř vodorovné polohy, Franny u okýnka a Jim v uličce. Franny se nacestovala dost na to, aby ve věrnostním programu nastrádala takové výhody, že by se kvůli nim slabší povahy rozplakaly závistí, ale ona by si za prostornější sedadla klidně připlatila i tak. Sylvia seděla asi třicet řad za nimi v turistické třídě. Děti a mládež nepotřebují v letadle nadstandard, neřkuli první třídu – taková byla Frannina filozofie. Místo navíc patřilo lidem, kteří ho dokázali ocenit, skutečně si ho vážít, a to ona dovedla. Sylvia měla mladé kosti – ty se snadno zkroutí do pohodlné spací polohy. A tím to pro Franny haslo.

Letadlo se nacházelo kdesi nad oceánem a strhující západ slunce právě završil růžovo-oranžovou přehlídku. Svět potměl a Jim hleděl Franny přes rameno do nekonečné nicoty. Franny si vzala prášky na spaní, aby se probudila odpočatá a měla náskok před nevyhnutelným jet lagem. Svůj prášek na spaní spolkla dřív než obvykle, okamžitě po vzlétnutí, a rychle usnula, chrápajíc s pootevřenou pusou na okno, s vycpanou hedvábnou maskou na vyšponované gumě přes oči.

Jim si rozepl pás a vstal, aby si protáhl nohy. Došel na konec oddílu první třídy a odtáhl plentu, protože chtěl prozkoumat zbytek letadla. Sylvia byla tak daleko vzadu, že na ni z místa, kde stál, ani nedohlédl, a tak kráčel dál a dál, dokud ji mezi ostatními nerozeznal. Patřilo jí jediné rozsvícené světýlko v posledních řadách letadla a Jimovi nezbylo, než se k ní prodrat mezi spícími cestujícími a jejich nohama v ponožkách.

„Nazdar,“ řekl a položil ruku na sedadlo před Sylvií. Měla v uších pecky a pokyvovala hlavou do rytmu, až se jí přes otevřený bloček míhaly stíny. Zuřivě si něco zapisovala a ne všimla si, že se k ní blíží otec.

Jim jí položil ruku na rameno. Polekaně vzhlédla a škubla za bílý kabel, čímž vytáhla sluchátka z uší. Na klín se jí řinuly tenké pramínky hudby, které nedokázal identifikovat. Sylvia stiskla neviditelný knoflík a muzika utichla. Zaklapla blok a pak přes něj ještě zkřížila zápěstí, aby otci zaclonila výhled na své nejniternější myšlenky.

DOVOLENKÁŘI

„Čau,“ řekla. „Co je?“

„Celkem nic,“ odpověděl Jim a přikrčil se do nepohodlného podřepu, opíraje se zády o protější sedadlo v uličce. Sylvia nerada viděla tátovo tělo v neobvyklých polohách. Obecně nerada myslela na to, že táta nějaké tělo má. Za poslední měsíce to nebylo poprvé, co si Sylvia přála, aby jejího úžasného otce, kterého nepokrytě zbožňovala, zavřeli do železné klece, takže by se hýbal jen tehdy, kdy by se nad ním někdo slitoval a trochu ho povozil po okolí.

„Máma spí?“

„Jak jinak.“

„Už tam budem?“

Jim se usmál. „Ještě pár hodiněk. To se dá vydržet. Možná bys měla zkusit na chvíli usnout.“

„Jo,“ řekla Sylvia. „Ty taky.“

Jim ji znovu vzal za rameno a obemkl jej svými dlouhými, čtvercovými prsty, až sebou trhla. Otočil se, aby se vydal na cestu zpátky ke svému sedadlu, ale vtom za ním Sylvia zvolala něco na způsob omluvy, i když ve skutečnosti si vlastně nebyla jistá, jestli jí ho vůbec líto je.

„Bude to dobrý, tati. Uvidíš, že si to tam užijem.“

Jim přikývl a pokračoval ve své pomalé cestě zpět na sedadlo.

Když byl v bezpečné vzdálenosti, Sylvia znovu otevřela svůj blok a vrátila se k seznamu, který měla rozpracovaný: Co stihnout před vysokou. Zatím sestával z pouhých čtyř

EMMA STRAUBOVÁ

položek: 1. Koupit velké prostěradlo. 2. Ledničku? 3. Opálit se. (Samoopalovák?) (Ha, to se radši zabít.) (Ne, zabít rodiče.) 4. Přijít o panenství. Sylvia podtrhla poslední bod seznamu a na okraj načmárala pár klikyháků. Což bylo poměrně výstižné.